

Natuurgrond Drenthe

Beheerplan cluster 10

Colofon

Opdrachtgever:	Provincie Drenthe
Titel:	Natuurgrond Drenthe Beheerplan cluster 10
Status:	Definitief
Datum:	26 februari 2026
Auteur(s):	M. Terpstra
Toetsing:	R. Diertens
Eindredactie:	D. Flier
Foto's:	M. Terpstra

© Coöperatie Bosgroep Noord-Oost Nederland u.a.

Balkerweg 48

7738 PB Witharen

t (0523)745700

e noordoost@bosgroepen.nl

www.bosgroepen.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Kwalitatieve verplichting	4
1.3	Het object	5
2	Gebiedsbeschrijving	7
3	Ambitie	8
3.1	Provinciaal natuurbeleid	8
3.2	Natuurbeheer	8
4	Beheer	9
4.1	Ambitie natuurbeheertype	9
4.2	Uitgangspunten	10
4.3	Beheeradvies	10
	Bronnen	11

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De provincie koopt, verkoopt, ruilt, beheert en ontwikkelt gronden en draagt zo bij aan beleidsdoelstellingen voor natuur, water, klimaat en landbouw in het landelijk gebied. Dit staat uitgebreid beschreven in de Nota Grondbeleid 'Grond in transitie', 2024.

Dit rapport is een beheerplan voor het kadastraal perceel Vledder G675 (hierna 'het perceel'). Het perceel heeft het ambitie natuurbeheertype N11.01 Droog schraalland. In dit beheerplan worden het perceel en de omgeving besproken en wordt ingegaan op het natuurbeheertype en het bijbehorende beheer.

Dit beheerplan is gebaseerd op een bureaustudie en een veldbezoek. Tijdens de bureaustudie zijn diverse kaartbronnen geraadpleegd, waaronder historische topografische kaarten, bodem- en hoogtekaarten, gegevens over hydrologie en geomorfologie van het gebied en zijn omgeving. Daarnaast is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) gebruikt om inzicht te krijgen in de aanwezige flora en fauna. Het veldbezoek bestond uit een verkenning van het gebied en een inventarisatie van abiotische en biotische waarden.

Het beheerplan moet gecombineerd worden gelezen met het rapport van Vlechtwerk, 2025: *Koops R.J. & C.J.L. van der Put 2025. Graslanden Madeweg. Graslandtyperingen advies voor doorontwikkeling. Vlechtwerk, IJhorst.*

1.2 Kwalitatieve verplichting

Dit perceel is door de provincie Drenthe aangemerkt als natuur. Bij de verkoop van het perceel wordt hierop een kwalitatieve verplichting gevestigd. In de kwalitatieve verplichting is opgenomen welk natuurbeheertype als doelstelling voor dit perceel geldt. In de kwalitatieve verplichting staan ook de voorwaarden waaraan de grondeigenaar moet voldoen om het natuurbeheertype in stand te houden, dan wel om dit natuurbeheertype te ontwikkelen. Deze kwalitatieve verplichting blijft gelden bij doorverkoop van de gronden.

1.3 Het object

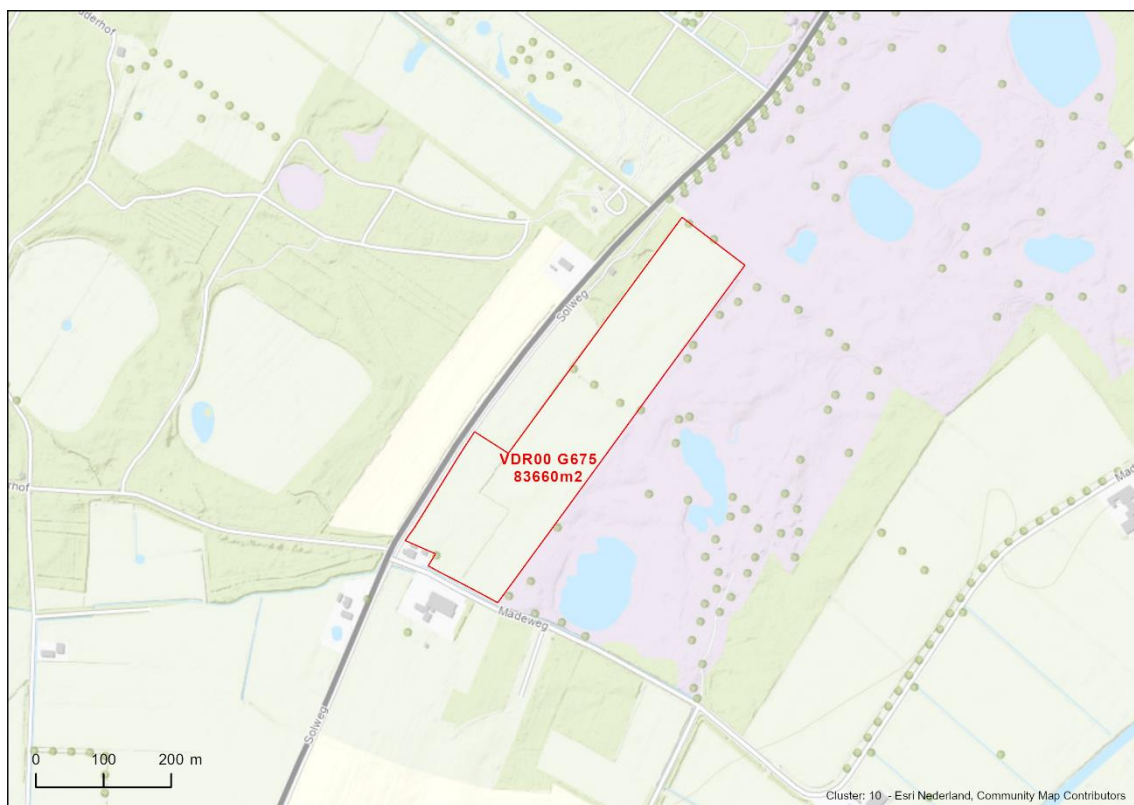
Het perceel Vledder G675 ligt ten noordoosten van Vledder en ten zuidwesten van Doldersum, tussen de Madeweg en Solweg in de Provincie Drenthe (figuur 1). De Vledder Aa loopt verder ten zuidoosten van het perceel en stroomt vanuit het Drents-Friese Wold in het noordoosten, richting het zuiden. Het perceel is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en is onderdeel van N2000 Drents-Friese Wold & Leggelderveld.

Aan de oostzijde grenst het perceel direct aan het Koelingsveld, een heidegebied waar een urnenveld met grafheuvels uit de late Bronstijd in ligt. Aan de zuidzijde van het Koelingsveld bevindt zich een pingo, nummer 1148.

De opgaande beplanting langs de oostzijde van het perceel is geen onderdeel van cluster 10. Op figuur 1 en 2 is het kadastraal perceel weergegeven. Het perceel heeft een oppervlakte van 8,36 hectare.

Figuur 1. Ligging van het perceel

Figuur 2. Kadastrale perceel Vledder G675

2 Gebiedsbeschrijving

De gebiedsbeschrijving van cluster 10 met betrekking tot de huidige situatie, historie, bodem en waterhuishouding is onderdeel van het beheeradvies van Vlechtwerk¹.

¹ Koops R.J. & C.J.L. van der Put 2025. Graslanden Madeweg. Graslandtyperingen advies voor doorontwikkeling. Vlechtwerk, IJhorst.

3 Ambitie

3.1 Provinciaal natuurbeleid

Drenthe heeft een groot aantal waardevolle natuur- en cultuurlandschappen, waaronder veertien Natura 2000-gebieden en drie Nationale Parken. De provincie wil deze natuur versterken en toekomstbestendig maken. De Natuurvisie 'Gastvrije natuur 2040' geeft hiervoor de beleidskaders.

Volgens het Natuurpact (2013) zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van het natuurbeleid, waaronder de aanleg en inrichting van het Natuurnetwerk Nederland (NNN): een samenhangend netwerk van bestaande en nieuwe natuur, ecologische verbindingen en agrarische gebieden met hoge natuurwaarden. De NNN-kaart wordt jaarlijks door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Ontwikkeling van het NNN richt zich op het verbinden van natuurgebieden en het verbeteren van de milieucondities hierin, onder andere door de aankoop en omvorming van landbouwgronden naar natuur.

Bos en landschapselementen zoals bossingels zijn belangrijk voor natuur- en klimaatdoelen. De Drentse Bomen- en Bossenstrategie geeft invulling aan de landelijke strategie door in te zetten op extra CO₂-vastlegging, biodiversiteitsversterking en een robuuster landschap, met een ambitie van minimaal 10% extra CO₂-vastlegging in 2030.

3.2 Natuurbeheer

De provincie wil de natuurwaarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) behouden en versterken. Hiervoor verleent zij subsidie via het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL), dat natuurbeheertypen koppelt aan vaste beheervergoedingen. Deze beheervergoedingen worden per natuurbeheertype op landelijk niveau vastgesteld op basis van het gemiddeld benodigde beheer voor instandhouding van dit natuurtype.

Het provinciale Natuurbeheerplan, inclusief beheertypenkaart en ambitiekaart, vormt de basis voor subsidieaanvragen voor beheer, inrichting en realisatie van nieuwe natuur. De beheertypenkaart toont alle Drentse natuur onderverdeeld in natuurbeheertypen (Index Natuur en Landschap, INL), waarop subsidie voor een periode van zes jaar kan worden aangevraagd. De ambitiekaart geeft aan waar nieuwe natuur ontwikkeld moet worden en welke doelen gelden voor bestaande en nieuwe natuurgebieden.

Het SNL is bedoeld als vergoeding voor het reguliere beheer. In voorkomende gevallen kan via de Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap (SKNL) de investeringen in inrichting en omvorming worden vergoed.

Beheersubsidie is beschikbaar voor Terrein Beherende Organisaties (TBO's), natuurcollectieven en gecertificeerde particulieren. Particulieren met minder dan 150 hectare sluiten zich bij een collectief aan, bijvoorbeeld via Bosgroep Noord-Oost Nederland of het Natuurcollectief Drenthe.

4 Beheer

4.1 Ambitie natuurbeheertype

Het geambieerde natuurbeheertype voor de percelen is N11.01 Droog schraalgrasland. Hieronder volgt een algemene beschrijving van het geambieerde natuurbeheertype.

Het natuurbeheertype N11.01 Droog schraalgrasland omvat open, droge, laagproductieve, kruidenrijk grazige vegetaties op droge lemige zandgronden, rivierduinen en op löss en kalk in het heuvelland. Het gaat om zowel stroomdalgraslanden als heischrale graslanden. Er is vaak hoge soortenrijkdom aanwezig door de soortenrijke korte vegetatie met overgangen naar zoomvegetaties en struwelen. Korte vegetatie voorkomend op dit beheertype zijn onder andere aapjesorchis, liggende ereprijs, vroege zegge, weideklokje en zilverhaver. Struwelen typerend voor het droog schraalland zijn sleedoorn, rozen en jeneverbes. Droog schraalland is van belang als leefgebied voor vele soorten, zoals tijmblauwtje, aardbeivlinder, klaverblauwtje, koninginnenpage en bruine vuurvlinder.

Droog schraalland is afhankelijk van voldoende basenrijkdom. Bufferstoffen kunnen worden aangevoerd door de bodem, via water of door sediment van vers zand. Bodemdieren, zoals mieren en mollen, kunnen ook basen aanleveren door uitgeloozd zand naar de oppervlakte te brengen.

Door bedreigingen als ontginning, verzuring en bemesting komt droog schraalland vrijwel nauwelijks meer voor in Nederland. Hierdoor zijn vele karakteristieke soorten ernstig bedreigd. Vermesting in de vorm van stikstofdepositie is momenteel de belangrijkste bedreiging voor bestaande droog schraallanden. Door de vermesting worden de soorten van het schraalland verdrongen door algemene grassen.

4.2 Uitgangspunten

De volgende punten zijn van belang binnen dit natuurbeheertype:

- Vegetatie bestaat voor minimaal 60% uit lage grassen en kruiden.
- De structuur varieert van open tot structuurrijke mozaïeken met struiken, ruigtes en zomen.
- Een hoge diversiteit aan soorten, van onder andere vegetaties en vlinders.

In onderstaande tabel zijn op basis van de uitgangspunten een slecht en goed ontwikkeld N11.01 Droog schraalgrasland beschreven.

Tabel 1 Omschrijving van verschillen tussen slecht- en goed ontwikkelde droge schraallanden (bron: Bijl2).

Slecht ontwikkeld	Goed ontwikkeld
Afname van karakteristieke soorten, weinig tot geen variatie in soorten.	Hoge variatie in vegetaties
Sterke vervilting en toename van algemene mossen	Weinig vervilting en lage bedekking van algemene mossen
Verruiging met gewone braam en grote brandnetel	Hoge diversiteit aan structuur en vegetatiesoorten

Knelpunten voor droge schraallanden hebben vaak te maken met een te hoge voedselrijkdom en/of verzuring van de bodem. Bij ongunstige groeiomstandigheden wordt de ontwikkeling van de doelvegetatie belemmert.

4.3 Beheeradvies

Het beheeradvies voor cluster 10 is beschreven in de rapportage van Vlechtwerk².

² Koops R.J. & C.J.L. van der Put 2025. Graslanden Madeweg. Graslandtyperingen advies voor doorontwikkeling. Vlechtwerk, IJhorst.

Bronnen

- BIJ12. (2025). *Index- natuur en landschap, natuurbeheertypen*. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuursubsidies/index-natuur-en-landschap/natuurbeheertypen/n00-natuurbeheertypen/>
- Koops R.J. & C.J.L. van der Put 2025. *Graslanden Madeweg*. Graslandtyperingen advies voor doorontwikkeling. Vlechtwerk, IJhorst.
- Schippers, W., Bax , I., & Gardeniers, M. (2023). *Ontwikkelen van kruidenrijke grasland*. Ede: Samenwerkende Uitgevers vof.
- Unie van Bosgroepen. (2024). *Beheerrichtlijn droog schraalland (N11.01)*. Kwaliteitshandboek SNL-certificering.